

VLAAMS CENTRUM VOOR KUNSTSTOFVERWERKING

E. Van Daele
Direkteur-Generaal Erta

Door een aantal kunststofverwerkende ondernemingen werd onder mijn impuls de idee opgevat om de sektor van de kunststofverwerking wetenschappelijk en technologisch te ondersteunen in het kader van de groeiende internationale concurrentie.

Van meet af aan heeft de GOM-West-Vlaanderen zich aangesloten bij dit interessant initiatief en kwam er een hechte partnership tussen de private en de publieke sektor tot stand.

ven ongeveer 18.000 mensen tewerk. Zij realiseren globaal een omzet van meer dan 110 miljard BEF. Uit een artikel van de Financieel Economische Tijd blijkt dat na de automobielsektor (176 miljard BEF) en de staalnijverheid (122,8 miljard BEF), de kunststofverwerkende industrie de derde belangrijkste bijdrage (84,5 miljard BEF) in de Belgische handelsbalans heeft. Tevens is België per hoofd van de bevolking de grootste kunststoffen-

onze Vlaamse kunststofverwerkingssektor in het kader van een snelle Europeanisering en zelfs geleidelijke mondialisering van de kunststofverwerkingsactiviteit. De technologische ondersteuning, onderwijs- en opleidingsfaciliteiten zijn een sterke steun voor onze ondernemingen en hun toekomstige groei ter plaatse.

- De cluster 'Vlaams Centrum voor Kunststofverwerking' dupliceert niet wat reeds is. Integendeel, het is een totaal vernieuwende aanpak om meer specifiek de procesttechnologie in één kenniscentrum te vatten en dit ter ondersteuning van alle geledingen van de cluster en van waaruit nauwe samenwerkingsverbanden met andere kenniscentra kunnen gegenereerd worden.

- Het centrum staat open voor en ten dienste van alle belangstellenden van de Vlaamse regio (meer specifiek KMO's).

Clustervorming

Het Vlaams Centrum voor Kunststofverwerking sluit zeer nauw aan bij de ideeën van de clusterfilosofie ontwikkeld door Michael Porter :

- De cluster werkt **sektoroverschrijdend** en groepeerde **diverse industrieën** :

- kunststofverwerkende ondernemingen;
- grondstoffenleveranciers;
- matrijzenbouwers;
- afwerkings- en veredelingsbedrijven;
- afnemers van kunststofonderdelen of produkten waaronder als voor naamste de automobielsektor, elektriciteit en elektronica, machinebouw, medische sektor en voedingsindustrie. Vanuit deze industrieën leven trouwens ook heel wat vragen in verband met

Het belang van het Centrum berust in hoofdzaak op het behoud en het versterken van de competitiviteit van onze Vlaamse kunststofverwerkingssektor in het kader van een snelle Europeanisering en zelfs geleidelijke mondialisering van de kunststofverwerkingsactiviteit.

Dit heeft geleid tot het indienen van een dossier voor een cluster 'Vlaams Centrum voor Kunststofverwerking'. Hierbij kon worden gerekend op de medewerking van de beroepsfederaties Fechiplast en Fabriplast waarbij de geïnteresseerde bedrijven aangesloten zijn.

Op voorstel van minister-president Luc Van den Brande heeft de Vlaamse regering op vrijdag 22 december 1995 haar steun toegezegd aan de cluster "Vlaams Centrum voor Kunststofverwerking". De Vlaamse overheid steunt dit initiatief via een belangrijke financiële inbreng voor de oprichting en werking van het Centrum te Kortrijk.

Inleidende beschouwingen

- De kunststofverwerkende industrie is in Vlaanderen goed uitgebouwd. In Vlaanderen zijn een 270-tal bedrijven (>9 werknemers) actief in het uitvoeren van primaire verwerkingen op kunststof. Samen stellen deze bedrij-

producent ter wereld (335 kg/capita in 1994).

- De bedoeling van het Centrum voor Kunststofverwerking is een **nauwere samenwerking** te genereren tussen de verwerkers van kunststoffen met respectievelijk de machinebouwers en matrijzenbouwers, de grondstoffenleveranciers, de bewerkers en de recyclagesektor, en dit binnen de twee sektoren, namelijk de **chemische en de metaalsektor**. Het gaat hier duidelijk om een geïntegreerde samengang tussen de produktie van de basisgrondstoffen, de verwerking en het uiteindelijke produkt. De nadruk ligt fundamenteel op de verwerking of procesing van de kunststof in al haar diverse mogelijkheden (extrusie, spuitgieten, blow moulding, termovorming, in mindere mate schuimen en komposieten).

- Verankerung :

Het belang van het Centrum berust in hoofdzaak op het behoud en het versterken van de competitiviteit van

produktontwikkeling, recyclagemogelijkheden enzovoort.

Er is een duidelijke **samenbrenging** van afnemers, leveranciers, toeleveranciers, verwerkers en aanverwante bedrijven.

- De cluster is niet alleen het **samenbrengen** van ondernemingen, maar evenzeer van **kenniscentra**.

Vanuit het technologiecentrum zal nauw samengewerkt worden met bestaande expertise centra zoals universiteiten, industriële hogescholen, industriële laboratoria en opleidingsinstituten.

De cluster heeft als basisidee het maximaal toegankelijk maken en verspreiden van deze kennis, alsmede de versterking ervan ten gunste van de sectoriële competitiviteit.

- De cluster is vooral gericht op KMO's: 85 % van de bedrijven van de sector hebben minder dan 100 werknemers in dienst, waarvan ongeveer de helft minder dan 20 werknemers. Vooral ook de KMO's kunnen via het centrum genieten van de inspanningen op technologisch vlak, maar ook voor wat betreft opleiding en onderwijs.

Doelstellingen en strategische visie

- Het centrum groepeerde vier fundamentele doelstellingen die alle inspeelen op belangrijke behoeften van de sector:

- . technologie-ondersteuning en onderzoek;
- . voortgezette opleiding;
- . onderwijs;
- . netwerkvorming.

Op vandaag is een dergelijk servicecentrum in België onbestaand.

- Mede heeft het centrum een belangrijke **service-, coördinatie- en documentatiefunctie**. Enkele voorbeelden zijn: samenbrengen van bronnen voor onderzoek en ontwikkeling, leggen van contacten, opmaken van dossiers, coördineren en opvolgen van innovatieprojecten, test- en keuring.

Doelstellingen:

Technologisch onderzoek, ontwikkeling en ondersteuning

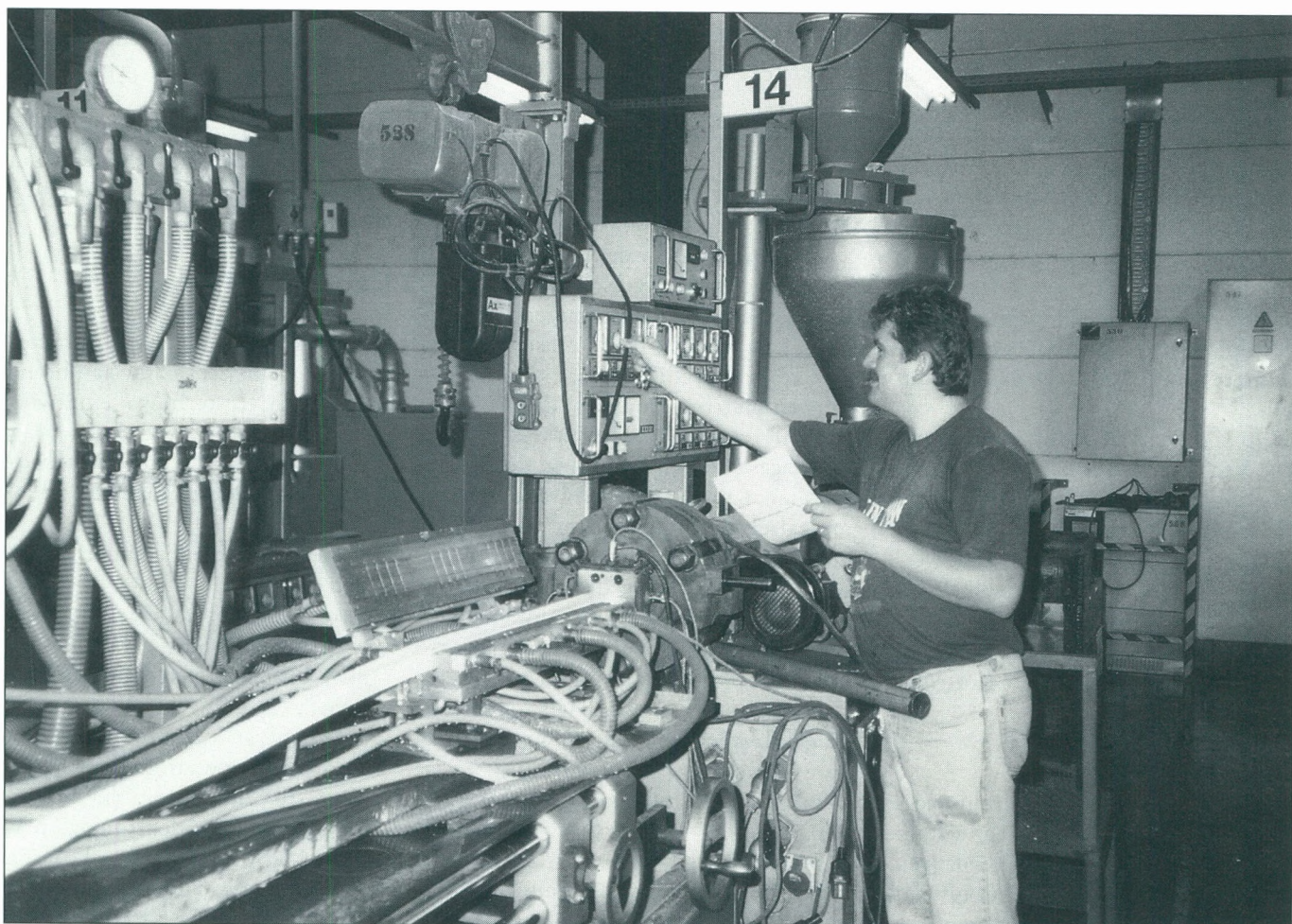
In eerste instantie is het de taak van het centrum om onderzoek en ondersteuning te bieden inzake **proces**technologie,

produkt- en toepassingsontwikkeling. Het centrum moet ondersteuning bieden aan alle kunststofverwerkers (groot en klein) naar onder meer het optimaal verwerken van kunststoffen (kwalitatief en economisch) door middel van diverse technieken, het testen van grondstoffen en eindproducten in functie van de toepassing enzovoort.

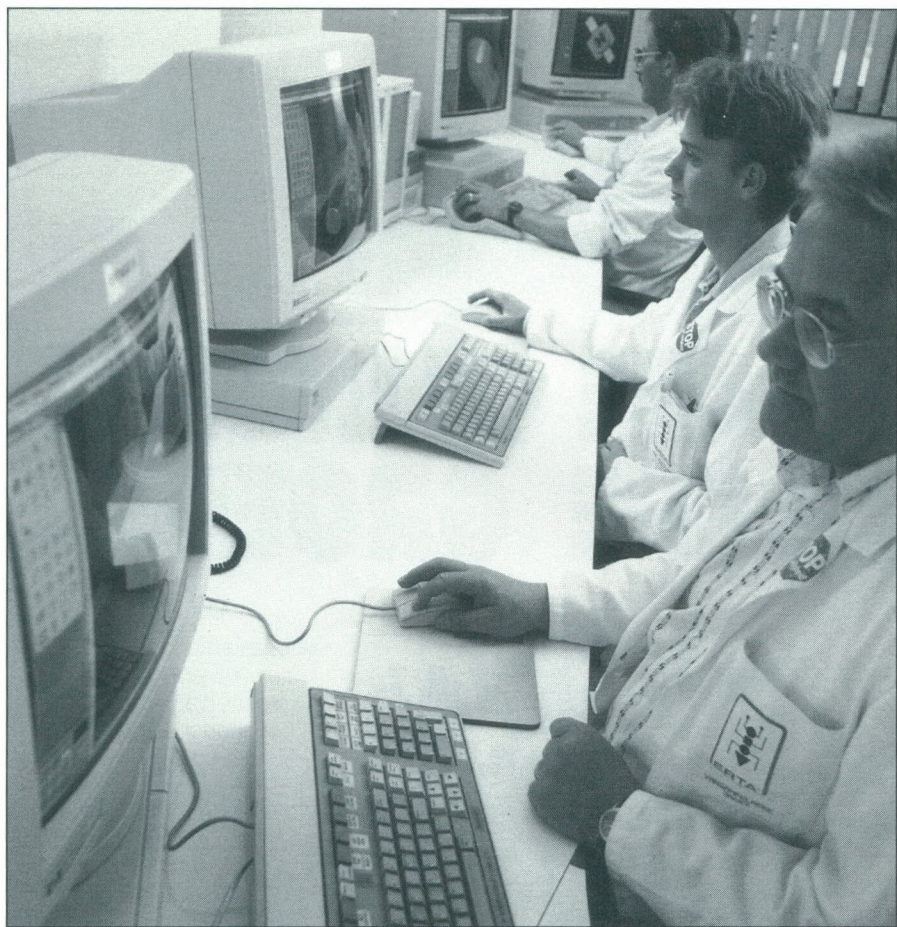
Een belangrijk luik is tevens het onderzoek naar **nieuwe toepassingen** en het **optimaal ontwerpen** van kunststofonderdelen. Dit laatste zal tevens gebeuren in nauwe samenwerking met de bestaande expertise centra. Het onderzoek zal vooral toegespitst worden op concrete probleemstellingen uitgaande van de kunststofverwerkende en aanverwante industrieën. Eigen initiatieven worden niet uitgesloten.

Opleiding en vorming

Een uitermate belangrijke taak van het centrum is het tot stand brengen van een hoogwaardige beroepsopleiding, onder allerlei vormen en op alle niveaus. Op vandaag is er in ons land geen enkel centrum waar op een prak-

Extrusie-procédé

Archief Enta, Tiel

tische en concrete manier opleiding wordt gegeven inzake procestechnologie. Onze Vlaamse bedrijven zijn voor deze opleiding op vandaag meestal aangewezen op buitenlandse instituten (Frankrijk, Nederland, Duitsland) wat, naast de taalbarrière, zeer hoge kosten met zich meebrengt. Het is duidelijk dat de permanente opleiding een zeer belangrijke faktor is voor het in stand houden van de toekomstige competitiviteit van de ganse sektor. Het groeiend hoogtechnologisch karakter van de kunststofverwerking vereist immers bekwame technici.

Onderwijs

De directe koppeling met een hoger onderwijsinstituut (industriële eventueel burgerlijk ingenieur) moet in staat zijn de nodige draagkracht te bieden voor een toekomstige diepere en continue kenniscroei en ontwikkeling ter ondersteuning van het technologisch centrum en de industrie in het algemeen.

Gezien het hier duidelijk gaat over meer toegepaste kennis en onderzoek is een samenwerking met een industriële hogeschool te prefereren, temeer daar de nood aan geschoolde technici

zich eerder situeert op het niveau van industrieel ingenieur.

Uitbouwen van netwerk

Het technologisch centrum vormt de kern van een netwerk waartoe behoren:

- industriële hogescholen;
- universiteiten;
- onderzoekscentra;
- laboratoria (onder andere grondstoffenleveranciers, ...)

Deze samenwerking kent drie vormen :

1. Deze bestaande expertise centra fungeren als intermediair of directe gesprekspartner met de plaatselijke industrie.
2. Deze centra krijgen een 'open deur' tot het technologisch centrum en kunnen gebruik maken van de aanwezige middelen, expertise en know-how.
3. Deze centra voeren binnen hun expertise specifieke opdrachten uit.

Strategische visie

Binding met het onderwijs

Het Centrum voor Kunststofverwerking en de ingenieursopleiding moe-

ten bij voorkeur fysisch en operationeel met elkaar verbonden zijn. Zonder deze binding kan een optimale synergie tussen onderzoek, praktische research en onderwijs (moeilijk te doorgronden) niet tot stand komen. Professoren, studenten en researchmensen moeten één korps vormen met directe betrokkenheid met de realiteit van de dagelijkse praktijk en problemen.

Industrieel beleid en beheer

De leiding van het centrum zal in handen zijn van de industrie. Het succes zal finaal afhankelijk zijn van de solidariteit in de realisatie en de concrete realisatie van de doelstellingen.

Toegankelijkheid voor KMO'S

Heel wat centra kennen onvoldoende succes omdat zij er niet in slagen de KMO's te laten deelnemen aan hun gebeuren.

Het Vlaams Centrum voor Kunststofverwerking heeft als belangrijke doelstelling het oppuntstellen van een organisatiestructuur en een werking die gepast inspelen op de noden, de behoeften en de cultuur van de KMO's.

Vestigingsplaats

De keuze van de lokatie op het Researchpark te Kortrijk steunt op volgende elementen :

- de goede bereikbaarheid;
- de gepaste en onmiddellijke beschikbare infrastructuur met toekomstige uitbreidbaarheid;
- de nabijheid van industriële hogescholen en universiteit;
- de belangrijke lokale aanwezigheid van kunststofverwerkende en aanverwante bedrijven.

